

Лекција 1

Како људи могу да живе заједно?

Како образовање може да помогне у развоју толеранције и разумевања¹⁰?

Васпитно-образовни циљеви	Ученици могу да: <ul style="list-style-type: none"> - разматрају питања која се јављају када заједнице различитих вредности и веровања покушавају да живе заједно у миру; - разматрају улогу образовања у развијању разумевања међу људима различитих култура; - разматрају да ли појединци, сами по себи, имају утицаја на друштво.
Задаци	Ученици расправљају о питањима везаним за причу. Укључују се у процес критичког мишљења. Размењују идеје. Ученици играју улоге како би истражили проблем.
Наставна средства	Копије наставног лист 3.1.
Методе	Расправа. Критичко размишљање. Изношење претпоставки. Играње улога.

Ток часа

На почетку, наставник говори о циљевима часа и чита причу „Школа на ободу шуме“ (наставни лист 3.1). (Алтернативно, текст може поделити на самостално читање.)

Распоређује ученике да седе у кругу и пита их шта је то што им је у причи било необично или занимљиво и зашто. Имају два минута да продискутују с партнером, пре него што поделе своја мишљења с целом групом.

Наставник подсећа ученике да расправа има за циљ размену идеја као и њихово детаљно излагање унутар одељења. Нема тачних и нетачних одговора.

Наставник затим пита: „Хајде да се сви присетимо што више људи који су можда желели да спале школу (нпр. неко од деце, неко од родитеља, члан заједнице као што је свештеник). Које мотиве су могли имати? Ко ће добити, а ко изгубити ако се школа поново не сагради? (Нпр., ако ученици не морају да похађају школу, да ли је то за њих добитак или губитак?)“

¹⁰ Засновано на лекцији коју је развила Фондација за грађанство, Лондон

Ово се може представити у облику следеће табеле:

Назив групе	Добици	Губици
Ученици		
Родитељи		
Свештеник		
Цела заједница		
Неко други?		

Наставник наводи ученике да се фокусирају на улогу учитеља у причи. Поставља питање: „Какво је ваше виђење наставника?“ – подстиче ученике да изнесу своје мишљење. Следећа питања могла би бити:

- Да ли је он био глуп, идеалиста, или храбар?
- Да ли му се дивиш или га презиреш због оног што је покушао да уради?
- Шта мислиш, који су били његови мотиви?
- Где је, по твом мишљењу, стекао своје друштвене вредности?
- Шта би он сада требало да уради и зашто? (Поново покушати или одустати?)
- Да си ти ученик ове школе, шта би волео да наставник уради?

Наставник, затим, помаже ученицима да повежу питања која су се јавила у тексту са својом заједницом. Могућа питања би била:

- Да ли мислиш да људи слични овом учитељу постоје?
- Да ли је могуће да се појединци сами изборе за промене у друштву? Размисли о примерима.

Остала важна питања везана за причу су:

- Шта мислиш, да ли би се заиста могао постићи мир између два народа ако би се њихова деца заједно школовала?
- С којим се проблемима сусрећу школе и наставници када се деца различитих вредности и вероисповести школују заједно? Како се они могу решити?

Час се може заокружити играњем улога. Пре него што је школа изгорела, неки родитељи деце из равнице су дошли код наставника с приговором, рекавши:

„У овој школи има више деце из равнице него деце која живе у шуми, па зато мислимо да не би требало да учите нашу децу о религији људи који живе у шуми. То би их могло окренути против властитог народа.“

Наставник је несрећан због овог захтева. У паровима, осмислите дијалог између једног родитеља и наставника. Изведите га пред целим одељењем.